No. 1304

[illegible handwriting]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

1½ C. NOORD-HOLLAND

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 5 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden [illegible] *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Augustus.

[illegible] dat wij de eer genieten dat Mgr. Fransoni, Aartsbisschop van Turijn, zich in ons midden bevindt, kan het niet overbodig geacht worden te vermelden wat verleden jaar met den Hoogw. Prelaat is voorgevallen, ten einde daaruit blijken moge in welke hooge mate die edele balling onze hulde en bewondering waardig is.

Wij zouden een boekdeel kunnen schrijven, zoo wij al de moeijelijkheden wilden opsommen, die de waardige Aartsbisschop van het vervolgziek bestuur van Sardinië heeft te lijden gehad, doch die hij alle met een voorbeeldeloos geduld doorstond, gesterkt als hij was door het bewustzijn van zijn goed regt en door zijn onwrikbaar vertrouwen op God, die beloofd heeft met Zijne Kerk te zullen zijn tot het einde der eeuwen. Resumeeren wij echter kortelijk de feiten:

Den 25 Februarij des vorigen jaars stelde graaf Siccardi, minister van eeredienst, in de Sardinische Kamer eene reeks van wetten voor tot opheffing en verkorting van de eeuwenheugende regten der geestelijkheid, als: tot vernietiging der geestelijke regtbanken, van de inkomsten der geestelijken, en van het regt tot vrijplaats aan kerken en kloosters toekomende, tot vermindering van het aantal kerkelijke feestdagen, en tot vernietiging van het regt der geestelijke korporatiën, om vrijelijk goederen te mogen verkrijgen en bezitten.

Al aanstonds werden deze voordragten, als geheel in strijd met het bestaande konkordaat met den H. Stoel, door geheel de katholijke pers als een heilloze maatregel gebrandmerkt, en de *Armonia* noemde dezelve, en te regt, »een ergerlijk en bedroevend feit voor de oogen van geheel Europa." De ministers werden in de Kamer daarover herhaaldelijk geïnterpelleerd. De heer Galvagno poogde te bewijzen dat er eigenlijk geen concordaat met den H. Stoel bestond, maar alleen een tractaat, — alsof men ongestraft een tractaat mogt schenden. Doch de openbare meening der welgezinden had ook hierover reeds uitspraak gedaan, en men las in de voortreffelijke *Armonia* de volgende waarschuwing: »Een concordaat grondt zich op een internationaal regt; de natie die dat minacht of schendt, is het diepst van alle volken gezonken."

Het was omstreeks dezen tijd, namelijk den 12 Maart, dat Mgr. Fransoni, Aartsbisschop van Turijn, die wegens vroegere moeijelijkheden, hem door de regering berokkend, voor eenigen tijd naar Chambery en Genève geweken was, alwaar hij de aangenaamste herinneringen had achter gelaten, in de hoofdstad terugkeerde, en zijn heilig ambt weder aanvaardde met een herderlijk schrijven.

De wetten van Siccardi waren intusschen in de Kamer in behandeling genomen en werden *goed gekeurd*, ofschoon met eene geringe meerderheid.

De waardige Aartsbisschop meende alstoen als Kerkvoogd zijne stem te moeten verheffen tegen zulk eene openbare schending van de regten der Kerk, en rigtte den 18 April eene circulaire aan zijne Suffragaan-Bisschoppen, waarin de Aartsbisschop hun den weg wees hoe zij de wetten des lands moesten eerbiedigen zonder hun pligt als Kerkvoogden te verzaken.

Doch de vrienden van Siccardi ergerden zich grootelijks wegens het uitvaardigen van die circulaire. Reeds den volgenden dag werden de afgedrukte exemplaren in beslag genomen, alsmede de *Armonia*, die het stuk had medegedeeld.

De gezamenlijke Bisschoppen rigtten een vertoog tegen de ontwerpen van Siccardi aan dien minister, en reeds den 9 Maart had de secretaris van Z. H. een protest daartegen ingediend aan den Sardinischen gezant te Rome. Doch dit alles kon de liberalisten van Piemont niet weerhouden hunne plannen tegen de Kerk voort te zetten, en zelfs een algemeen petitionnement van Katholijken tot intrekking der voordragten bleef zonder gevolg. De voordragten kwamen den 4den April in den Senaat, waarvan ook Mgr. Fransoni en de Bisschop van Chambery leden waren. Het rapport der Commissie luidde tot aanneming der wetten, maar al aanstonds liet een aantal leden zich openlijk tegen dezelve hooren; vooral werden zij met kracht bestreden door den grijzen bisschop van Chambery. Hij sprak deswege in de [illegible] vergadering deze [illegible] dige woorden:

»Nu dat mijne grijze haren en de waardigheid van mijn heilig ambt openlijk gehoond worden, vrees ik niet voor mij, maar ik ben beducht voor den Staat, waar zulk eene heiligschennis ongestraft kan worden gepleegd."

De revolutionnaire geest, die de meeste leden bezielde, moest echter ook hier weder zegepralen, en na eene beraadslaging van weinige dagen, werden de ontwerpen achtervolgens door den Senaat *aangenomen*.

De vreugde der Siccardisten en ultra liberalen kent nu geen palen meer; het ligt omkoopbaar gemeen neemt er deel aan, en aanstonds werden in de hoofdstad zamenscholingen en vijandige demonstratien tegen den waardigen Aartsbisschop Fransoni straffeloos gepleegd. Ook te Genua en op meerdere plaatsen openbaart zich diezelfde geest van wanordelijkheid. Hoe intusschen in de hoogere kringen over die stemming der opgeruide volksmenigte wordt gedacht, blijkt daaruit, dat de Oostenrijksche gezant, de markies Brignole, en daarna de Pausselijke nuntius de stad Turijn verlaten.

Het gerucht loopt inmiddels dat Mgr. Fransoni wegens zijne circulaire aan de hooge geestelijkheid bemoeijelijkt zal worden, en het schijnt dat een geweldig onweder broeit en boven Piemont zal uitbarsten. En inderdaad, tegen den 29 April werd Mgr. Fransoni werkelijk gedagvaard om voor de regtbank van eersten aanleg te verschijnen om zich wegens de circulaire te verantwoorden. Doch de waardige prelaat antwoordde dat hij niet zou verschijnen, en zond terstond een brief aan den regter van instructie, waarin hij zijne weigering grondde niet alleen op de besluiten van het Concilie van Trente, houdende dat bij elke incriminatie der Bisschoppen, deze uitsluitend aan den Paus verantwoording verschuldigd zijn, maar ook op de circulaire van de *Sancta Congregatio Immunitatis*, welke op het herhaald verzoek van Z. M. den Koning den 14 Junij 1823 is uitgegeven, en waarin wordt bepaald, dat geestelijken voor leeken-regtbanken gedaagd zijnde om getuigenis af te leggen, daar moeten verschijnen; maar waarin mede nadrukkelijk wordt gezegd, dat zoo het noodig mogt zijn een Aartsbisschop of Bisschop te ondervragen, men, om den eerbied aan hunne waardigheid en karakter verschuldigd, deze kerkvoogden niet voor eene regtbank mag dagvaarden, en dat Z. H. zich overigens het geven eener autorisatie in zulk een geval voorbehoudt, en wil, dat hem die toestemming voor elk bijzonder geval gevraagd worde.

Mgr. verklaarde zich dus bij zulke formeele en duidelijke bepalingen in de onmogelijkheid om voor de regtbank te verschijnen; desniettemin betuigde hij zijne algeheele onderwerping aan de wetten van den Staat in alles wat niet met zijn geweten strijdt, en wenschte den noodigen tijd te erlangen om aan den H. Stoel de vereischte autorisatie te vragen, belovende hij, deze ontvangen hebbende, zich aan de voorschriften der wet te zullen onderwerpen.

De leden der regtbank begaven zich kort daarop naar het paleis des Aartsbisschops en poogden eerst nog door list te verkrijgen wat zij niet dan met geweld konden verwerven; maar de moedige Prelaat bleef onverzettelijk, immer steunende op het Concilie van Trente en het konkordaat. »Ik mag niet voor het burgerlijk gezag gedaagd worden, zeide hij, zonder de vergunning van den Paus; ik heb die vergunning niet, dus zal ik niet antwoorden. Geef mij den noodigen tijd om naar Rome te schrijven, en zoodra ik de vergunning zal hebben ontvangen, zal ik mij haasten om aan uwe nieuwe wet te gehoorzamen." De regtbank moest dus onverrigter zake vertrekken.

Nu werd een bevel tot inhechtenisneming tegen Mgr. den Aartsbisschop van Turijn uitgevaardigd; hij werd beschuldigd van — *zijn pligt gedaan te hebben.* Dienvolgens kwam Zaturdag 4 Mei, ongeveer 1 uur namiddags, een officier der karibiniers aan het aartsbisschoppelijk paleis, en gelastte aan Mgr. Fransoni, onder de betuiging dat het hem leed deed zulk eene taak te moeten vervullen, hem te volgen en zich naar de citadel te begeven. Zonder aarzelen, en zonder de minste ontsteltenis noch verbazing [illegible] gaf Mgr. met kalmte en waardigheid een [illegible] dat hetwelk Pius VII weleer aan den generaal Radet gaf: »Ik vrees dat dit u geenszins den zegen des Hemels zal doen erlangen." Vervolgens zijne brevier onder zijnen arm nemende, zeide hij: »Laat ons gaan, ik ben gereed." Hij werd gevolgd door zijn secretaris, den Eerw. Bruno, een godvruchtig en geleerd priester, die zijnen Bisschop, wien hij reeds in zijne ballingschap vergezeld heeft, innig is toegedaan, en die zich ook nu weder gelukkig achtte dat hij zijnen strengen kerker met hem mogt deelen.

Deze gebeurtenis verwekte onder de Katholijken de droevigste sensatie, en de Aartsbisschop ontving in zijnen kerker onophoudelijk bezoek van geestelijken en leeken die hunne deelneming in het lot des geliefden Kerkvoogds kwamen betuigen. Er werden driedaagsche gebeden uitgeschreven; en zulks niet alleen in Piemont, maar ook in naburige landen baden ijverige Katholijken voor de bevrijding van den Prelaat, en de gezamenlijke Suffragaan-Bisschoppen van het aartsbisdom rigtten den 18 Mei een hartroerend maar waardig adres aan hunnen vervolgden ambtgenoot. Deze was intusschen zeer gerust, en met waardigheid wees hij de gezanten der regering af, die hem kwamen aanzoeken om zijne demissie te geven. Intusschen duurden de vervolgingen voort; ook Mgr. Varesini, Bisschop van Saluzza, werd in den kerker geworpen.

De zaak van Mgr. Fransoni werd inmiddels [illegible], ditmaal door het hof van appel. De kamer van beschuldiging was in haar gevoelen aangaande de pligtigheid van den Aartsbisschop geenszins eenparig. Sommige leden bewezen zelf dat er hier volstrekt aan geen persdelict te denken viel. Dit gaf weinig hoop aan de Siccardisten. Doch wat nood? Graaf Geriodi, die in het hof geen zitting wilde nemen, werd afgezet, en een drietal nieuwe regters van de regeringskleur in zijne plaats benoemd. Het proces nam een aanvang den 23 Mei. De advokaat Vigliari pleitte *ex officio* voor Mgr. Fransoni, die om de gewigtige aangevoerde redenen, die men had behooren te eerbiedigen, weder niet verschenen was. De behandeling was zeer kort. De 62 jarige Aartsbisschop van 's Rijk hoofdstad werd, *omdat hij zijn pligt gedaan had*, veroordeeld tot eene maand gevangenis te rekenen van 4 Mei en tot 500 livres boete.

De acte van beschuldiging van den advokaat-fiskaal Persoglio was een zamenweefsel van sophisterij en kwade trouw. Zijne redevoering rustte geheel op die valsche veronderstelling dat in Piemont de Staat atheïstisch is, of zoo hij katholijk is, dat hij katholijk is zonder Paus. De advokaat-fiskaal heeft geen oogenblik de wet Siccardi uit het oog verloren, maar hij zag daarentegen geheel over het hoofd het Concilie van Trente. Hij zag in den Aartsbisschop van Turijn niets meer dan een eenvoudig burger; en heeft ook geweigerd den Aartsbisschop te zien. Zijne rede was bovendien op huichelende wijze van eenige bijbeltexen voorzien: *Weest aan de wetten onderdanig, niet uit geweld maar uit overtuiging des harten.* Voorts zeide hij: *indien Mgr. Fransoni zich niet schuldig gevoelde, dan zou hij wel voor de regtbank verschenen zijn.* Even alsof de Aartsbisschop de redenen niet had uiteengezet waarom het hem juist onmogelijk was voor de regtbank te verschijnen; even of in de proces akte zelve niet duidelijk voorlezing was gehouden van den brief, waarin de Prelaat verklaart dat hij daartoe de toestemming des H. Vaders noodig heeft, en gevolgelijk een uitstel vraagt om den tijd te hebben die vergunning te verkrijgen. Met welk eene onbeschaamdheid durfde alzoo de advokaat-fiskaal in 's Aartsbisschops stilzwijgen eene bekentenis van schuld zien?

Nog is het opmerkelijk dat onder de gezworenen, die het *schuldig* uitspraken, zich een Jood bevond.

Reeds kort na de gevangenneming van Mgr. Fransoni hadden de Bisschoppen van Piemont een krachtig [illegible] aan Z. H. opgezonden; deze maakte in de [illegible] 20 Mei gewag van den treurigen [illegible] zaken in Piemont, en zinspeelde [illegible] tweede nota van den [illegible]

aan den Sardinischen gezant te Rome. Ook zond Z. H. den Hoogw. Aartsbisschop den 23 Mei een zeer vereerend schrijven, en de overige bisschoppen van Piemont ontvingen mede eene breve des H. Vaders. (Al deze onschatbare documenten zijn allen in der tijd door ons uitvoerig medegedeeld.)

Niets van dit alles kon baten. Mgr. Fransoni bleef op de citadel van Turijn gevangen zitten, en werd eerst den 2 Junij, twee dagen voor de expiratie van den gestelden tijd, uit zijn kerker ontslagen.

Omstreeks dien tijd deed Z. M. eene reis door Savoije en versierde de bisschoppen van dat kerkelijk distrikt met het grootkruis der orde van de HH Mauritius en Lazarus. Doch de Prelaten weigerden dit eerbewijs van de koninklijke hand te ontvangen, zeggende dat hun dit niet betaamde, terwijl hun Opperhoofd door de regering vervolgd werd. Ook bezocht Z. M. op zijne reize Chambery.

Wij herinneren ons nog deze merkwaardige woorden van den grijzen Prelaat van Chambery tot den Koning: »Sire, de menschelijke wetten zijn zwak en krachteloos, wanneer zij niet in den Hemel erkend, bekrachtigd en geheiligd zijn. Sire, de godsdienst en het regterlijk gezag zijn de beide groote steunsels van een Staat; de Vorst vaardigt wetten uit, en de regterlijke magt bezorgt de uitwendige uitvoering daarvan; zij bewaakt en bedwingt door schrik de hartstogten der menschen; zij straft de stoutmoedigheid der overtreders; zij handhaaft de openbare orde door het bezigen van stoffelijke kracht. Maar indien de godsdienst aan die magt hare medewerking verleent, dan gaat zij nog verder; want de godsdienst heeft de onfeilbaarste middelen ter harer beschikking; zij dringt door tot op den bodem des gewetens; zij leert dat de menschelijke wetten, als zij billijk zijn, ook verpligtend zijn voor God; zij belooft den hemel aan de gehoorzamen en bedreigt de overtreders met de vreesselijkste straffen; zij leert aan de menschen van alle standen dat de Koninklijke Majesteit hier op aarde een gedeelte van het goddelijk gezag in zich bevat, en dat zij om die reden zelfs met een heilig karakter is bekleed."

Zoo bleven de zaken schijnbaar in rust tot het begin van Augustus, toen een nieuw voorval met verhoogde kracht de woede der Siccardisten tegen Mgr. Fransoni deed losbarsten. Een der leden van het kabinet, de minister Santa Rosa, was gevaarlijk ziek en lag op zijn uiterste. De Eerw. pastoor van San Carlo, van de orde der Serviten, bediende hem. Hij biechtte en kreeg de absolutie; hij betoonde een innig leedwezen voor zoover hij mede gewerkt had tot de invoering der wetten, die het zoo betreurenswaardig conflict tusschen de Kerk en den Staat hadden doen ontstaan. Doch den stervende ontbrak de tijd om zijne verklaring schriftelijk te bevestigen, of om de laatste H. Sacramenten te ontvangen, en er ontstond dus twijfel of hem volgens de leer der Kerk wel eene kerkelijke begrafenis mogt te beurt vallen.

De familie des overledenen, bijgestaan door leden van de regering, gingen nu bij Mgr. Fransoni aandringen op eene dispensatie dier strenge bepaling. De waardige Aartsbisschop, uit aanmerking van de getuigenis des biechtvaders aangaande de gemoedsgesteldheid van Santa Rosa, gaf verlof tot de kerkelijke begrafenis.

Doch het woest gemeen, opgeruid door de verbitterde Siccardisten, die ook hier de strenge pligtbetrachting der geestelijkheid aan min edele bedoelingen toeschreven, stoof naar de woning des Pastoors van San Carlo en sloeg er de glazen in; het was een ontzettend getier, en het gepeupel ontzag zich niet zelfs den Hoogwaardigen Aartsbisschop te honen. Nog op denzelfden avond van den 5 Augustus werd Mgr. Fransoni op bevel der regering op zijn landgoed Pianezza nabij de hoofdstad opgeligt en naar het ongezond en afgelegen kasteel Fenestrella vervoerd. Ten vijf ure des avonds kwamen de gendarmen bij den doorluchtigen Prelaat, en een kwartier later klom hij in het rijtuig, hetwelk de agenten van het Piemonteesch ministerie hadden medegebragt. Mgr. Fransoni onderging deze nieuwe daad van vervolging met den vasten en kalmen moed, waarvan hij reeds zooveel bewijzen had gegeven, sinds Piemont zich onder het juk der revolutionairen en der agenten van de Britsche staatkunde bevindt.

Monseigneur Fransoni werd daarop, bij een inqualifiabel vonnis, verbannen om nimmer terug te keeren.

Ook de Eerw. PP. Serviten werden uit Turijn verjaagd. De Pastoor van San Carlo werd mede opgeligt en naar Fenestrella vervoerd.

Het Sardinisch ministerie nam intusschen den schijn aan alsof het in den ongelukkigen toestand zijner betrekkingen met den H. Stoel eenige verandering wilde brengen en zond den ridder Pinelli naar Rome, doch Z. H. wilde hem eerst niet ontvangen, vermits hij op een gebiedenden toon, die geen diplomaat tegenover den H. Stoel betaamt, eischte, dat Pius IX den Aartsbisschop Fransoni van zijn zetel zou ontheven verklaren, alvorens er aan te denken was den waardigen Prelaat de vrijheid te geven. Eerst den 1 September ontving Pius IX den Sardinischen afgezant: doch ook deze audientie liep vruchteloos af, en Z. H. droeg de onderhandelingen op aan eene commissie van Kardinalen, met wien de gezant vele bijeenkomsten had, die echter tot geen resultaat leidden, vermits de H. Stoel de onmiddellijke invrijheidstelling des Aartsbisschops en de aftreding des ministers Siccardi eischte. Het duurde dan ook niet lang of de ridder Pinelli keerde onverrigter zake naar Turijn terug.

Den 4 September kwam eene tweede vervolging der Sardinische regering tegen den Aartsbisschop van Cagliari, Mgr. E. Morangiù Nurra, op het eiland Sardinië, de moeijelijkheden nog vergrooten die aan eene schikking in den weg stonden. De woning van den Prelaat werd geheel onverwacht geschonden door eenige lieden die van regeringswege van den Aartsbisschop eischten eene opgave der kerkelijke eigendommen en inkomsten van het bisdom. De Hoogw. Kerkvoogd moest dit geweld van de onbevoegde regeringsagenten weerloos dulden; zij snuffelden in alle papieren en archieven en namen er bij hun vertrek een groot deel van mede.

Mgr. Morangiù bepaalde zich bij een krachtig protest tegen dit geweld; dit dekreet werd den 9 aan de deur der aartsbisschoppelijke woning aangeplakt, en bevatte een banvonnis tegen de plegers van het onregt.

Nog andere vervolgingen hadden plaats; er werden een aantal priesters gevangen gezet en bemoeijelijkt en eenige kloosters geconfiskeerd en derzelver bewoners verjaagd.

Intusschen hield de raadkamer van het crimineele hof zich ijverig bezig met de instructie van de zaak des waardigen Aartsbisschops van Turijn, en met het onderzoek der in zijne woning in beslag genomen papieren. Toen eenige leden verklaarden, daar geen schuld in te vinden, werd tot een tweede onderzoek besloten; en inmiddels vertrok eene deputatie naar Fenestrella om Mgr. Fransoni te ondervragen.

Kort daarop werd Mgr. Morangiù-Nurra, Aartsbisschop van Cagliari, veroordeeld tot onmiddelijke intrekking van zijn dekreet van ex-communicatie, of bij weigering daarvan, tot verbanning en verbeurtverklaring zijner goederen. De waardige Prelaat bleef weigerachtig op grond van het Concilie van Trente hetwelk bepaalt: (*Sess. 22, A. De reformatione, Hoofdstuk XI*) dat: »*Al wie de hand slaat aan de goederen eener kerk of van eene heilige plaats, welke ook, strafschuldig is.*"

Gevolgelijk werd aan den Hoogw. prelaat het vonnis voltrokken en hij uit zijne woning gesleurd en 23 Sept. op eene rijksstoomboot naar Civita Vecchia vervoerd.

Nadat aan Mgr. Franzoni het aanbod was gedaan, om van Fenestrella te ontvlugten, hetgeen door den vromen Prelaat met waardigheid werd van de hand gewezen, werd den 26 Sept. zijne zaak voor het crimineele hof behandeld, en Mgr. Fransoni, de eerste kerkvoogd van Sardinie, het slagtoffer der wraak van een vervolgziek ministerie, werd veroordeeld tot verbanning en tot verbeurt-verklaring zijner goederen.

De zitting werd gehouden in 't geheim, met gesloten deuren, en zonder den beschuldigde noch een verdediger van het slagtoffer te hooren, in wien men geen schuld kon aanwijzen. Ook het vonnis werd met gesloten deuren uitgesproken, geheel en al in strijd met alle grondregels van regtsoefening en persoonlijke veiligheid en bescherming, maar alleen ten rigtsnoer hebbende de ergerlijkste willekeur. — Inderdaad zulk een schandelijk feit behoort met eene zwarte kool in de geschiedenis der regtspleging opgeteekend te worden.

Betreffende het vonnis, het had geene andere considerans dan den eisch van den advokaat-generaal, betreffende het gebeurde bij den dood van Santa Rosa. Geen enkel wetsartikel werd er geciteerd, op grond van welk de veroordeeling geschied was. Men had zelfs eene buitengewonen regtsvorm, *via d'abuso* genaamd, moeten bezigen, om een vonnis tegen den Hoogw. Prelaat te kunnen verkrijgen. Dit vonnis was zulk een ergerlijk en onregtvaardig stuk, dat zelfs de Londensche protestantsche *Times* het hoogelijk laakt.

Drie karabiniers met een brigadier vertrokken naar de gevangenis om Mgr. Fransoni over de grenzen te voeren.

Met waardige gelatenheid hoorde de prelaat in den kerker van Fenestrella de voorlezing aan van het beruchte vonnis der crimineele Kamers, en op de vraag werwaarts hij wilde vervoerd worden, antwoordde hij: *Mijn regt en pligt roepen mij beide in mijn bisdom, zoo echter de regering mij verbant, dan zal ik gaan werwaarts zij mij brengt.* Toen men hem geld aanbood, weigerde hij dit volstrekt. Zijne reis was overal eene ware zegetogt. De goede bergbewoners kwamen met tranen in de oogen van alle kanten toesnellen en smeekten geknield om zijnen zegen. Te Traverse en aan den berg Genevre, op welks top zich een klooster bevindt, was die geestdrift even groot als te Briançon, de eerste plaats op Franschen bodem waar de Hoogw. prelaat stil hield.

Het ligt ieder onzer nog versch in het geheugen welke hartelijke demonstratien den edelen Balling van Turijn op Fransch grondgebied, en voornamelijk te Lyon zijn te beurt gevallen, en hoe van alle kanten gelden werden bijeengezameld om hem door kostbare geschenken bewijzen van deelneming en van eerbiediga hulde te geven. Z. H. Pius IX gaf eene ruime bijdrage voor een prachtigen miskelk, die Mgr. Fransoni uit Rome werd aangeboden; uit Piemont ontving hij een mijter en staf, en de *Univers* opende eene inschrijving, die spoedig volteekend werd, tot aanbieding van een prachtig borstkruis aan Z. Hoogw., hetwelk door den heer Eugène Veuillot aan Mgr. Fransoni overhandigd werd. Zoo groot en algemeen was de deelneming der geheele katholiciteit in het lot van den vervolgden Prelaat, dien wij het geluk hebben in ons midden te bezitten, en zoo uitstekend de bewondering van zijne standvastigheid en apostolische deugden.

Het *Journal du Commerce d'Anvers* bevat eene correspondentie uit 's Hage, welke beweert dat de volgende veranderingen in ons diplomatenkorps zouden plaats hebben:

De heer Gevers, thans buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister te Stokholm, zou als zoodanig naar Brussel worden verplaatst en vervangen worden door Jhr. Martini, thans minister-resident te Kopenhagen. De graaf van Byland, thans secretaris van legatie te Petersburg, zou den heer Martini te Kopenhagen vervangen met den titel van zaakgelastigde. De baron van Aerssen van Voshol, secretaris van legatie te Weenen, zou den graaf van Byland te Petersburg opvolgen, met den titel van raad van legatie, terwijl de baron van der Duyn, tweede secretaris van het gezantschap te Frankfort, naar Weenen zoude worden verplaatst. Bovendien zou Jhr. Gericke, raad van legatie te Parijs, eerlang worden belast met de portefeuille van buitenl. zaken, terwijl de heer van Sonsbeeck tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister te Rome zou worden benoemd, ter vervanging van den graaf de Liedekerke, die zijne aanspraak op pensioen heeft doen gelden

De gezantschappen van Spanje en Portugal zullen vereenigd blijven; de baron E. Sirtema van Grovestins blijft dien post bekleeden. Het is, ten gevolge van dat besluit, dat de Koningin van Portugal een buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij de hoven van Belgie en Nederland heeft geaccrediteerd.

Er moet ook ernstig sprake zijn van eenen nieuwen post, dien men bij het ministerie van buitenl. zaken zou willen creëeren; namelijk een directeur-generaal voor de zaken van Koophandel en der consulaten Men zegt, dat deze post is bestemd voor een op non-activiteit staanden raad van legatie.

(De te 's Hage verschijnende *Echo Universel* zegt te kunnen verzekeren, dat deze berigten van allen grond ontbloot zijn.)

Naar men verneemt, zegt het *Weekblad van het Regt*, worden door de commisie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het onderzoek van het ontwerp nopens de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, voorgesteld de volgende punten tot grondslag eener nieuwe regterlijke inrigting: 1°. de vestiging van eenen Hoogen Raad, niet alleen voor de cassatie, maar tevens tot behandeling van het hooger beroep in alle burgerlijke zaken, welke door de Arrondissements-Regtbanken in eersten aanleg zijn beregt; 2°. de opheffing van alle de Provinciale Geregtshoven; 3°. de opheffing van de appellen in correctionele zaken; 4°. de opdragt van de behandeling van alle strafzaken aan de Arrondissements-Regtbanken, met uitzondering alleen van kleine overtredingen, welke aan de kantongeregten worden opgedragen, en 5°. vermeerdering der waarborgen eener goede regtspraak door uitbreiding van het personeel, dat van strafzaken zal kennis nemen.

De Hoogeerw. heer Kindekens, vicaris-generaal van het bisdom Detroit in Michigan, Vereenigde Staten, is in Noord-Brabant aangekomen om missionarissen te verkrijgen voor de uitgebreide zending in die streken. Een aantal jeugdige geestelijken der seminarien van 's Bosch, Breda en Roermond hebben zich reeds aangeboden. Ook een veelgeachte professor van het seminarie van Haaren zal de reis mede maken om den Amerikanen het H. Evangelie te verkondigen. (*Indép.*)

Z. M. heeft benoemd 1e tot opperstrandvonder in het ressort Borsselen J. Rottier; tot consul-generaal der Nederlanden in Noorwegen, den heer G. Kramer, om te resideren te Bergen; 2e erkend den heer H. Cornelder te Rotterdam, als vice-consul der Vrije en Hanzee-stad Hamburg, voor de provincie Zuid-Holland.

De buitenplaats *Noordervliet*, te Voorburg, toebehoorende aan mej. van der Hoop, alhier, was heden het tooneel van eene zeldzame feestviering Baas Doornik mogt daar op bijna 81-jarigen leeftijd, onder het genot van gezondheid, het halve eeuwfeest vieren van zijn dienst als tuinbaas. Meer dan twintig tuinbazen der verschillende buitenplaatsen dezer gemeente vierden feest, boden hem een gemakkelijken leuningstoel aan en begroetten hem op dezen heugelijken dag. De eigenaar schonk hem een zilveren tabaksdoos en zorgde tevens

voor een onbekrompen onthaal. Van 's morgens ten half tien tot 's middags 3 uur was men feestelijk bijeen.

TILBURG, 2 Aug. Heden hield de raad dezer stad zijne eerste vooraf aangekondigde openbare zitting.

— Op aanstaanden Dingsdag zal de Eerw. heer van der Ven, pastoor van de parochie het Goirke, zijn 25jarig-jubilé plegtig vieren. Allerlei versieringen binnen en buiten de kerk, kondigen eene hartelijke deelneming zijner parochianen in dat feest aan. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Aug. De zitting der Wetgevende Vergadering leverde gisteren weinig belangrijks op. Er werden slechts, behalve een ontwerp betreffende de oprigting van eenige nieuwe telegrafen linien, voorstellen van plaatselijk belang behandeld.

Heden werd door de Wetgevende Vergadering aangenomen de door het stedelijk bestuur voorgenomen leening van 50 millioen francs voor openbare werken.

— Gelijk gemeld is, is de permanente commissie verkozen, en bij de eerste stemming, zijn allen benoemd op welke de leden der gematigde partij onderling afgesproken hadden hunne stemmen uit te brengen. Het zijn de heeren: de Bar, Sauvaire Barthélémy, Bernardi, Berryer, Bocher, Boinvilliers, Cecille, Changarnier, H. Didier, Druet-Desvaux, Dufougerais, Gouin, Grouchy, Hubert Delisle; de Kermarec, de la Tourette, de Montebello, de Montigny, de Mortemart, de Mouchy, Poujoulat, d'Olivier, Passy, Rulhières, Vitet. Onder deze is slechts één bepaalde tegenstander van het Elysée, de gen. Changarnier, die daarenboven slechts eene geringe meerderheid van stemmen heeft verworven.

— De Engelsche commissie voor de tentoonstelling is gisteren avond met den lord-maire, den alderman van Londen en gevolg, binnen deze hoofdstad aangekomen, ter bijwoning der feesten.

Gedurende de zitting heeft zich de lord-maire in de vergaderzaal vertoond, om, na ook de aangrenzende zalen doorwandeld te hebben, wederom te vertrekken. De lord-maire werd ontvangen en vergezeld door de heeren de Lasteyrie, de Beaumont en Baze.

De prachtige equipage en de vreemdsoortig uitgedoschte lakijen van den lord-maire, verwekten niet weinig opzien onder de nieuwsgierige menigte, die zich buiten de vergaderzaal vereenigd had.

De Lord-Maire is een achtenswaardig man met sneeuwwitte haren; hij draagt een breed blaauw ordelint en eene ster met brillanten.

— De *Moniteur* bevat heden de benoeming van gen. St. Arnaud tot bevelhebber der tweede divisie van het leger van Parijs. Sommigen, die weten dat de gen. een vriend is van het Elysée en bovendien zeer gezien bij het leger, dat hem kent als een moedig, kundig en ijverig officier, willen hierin eene rede zien om een *coup d'état* te vreezen.

— Men spreekt van een nieuw blad, dat weldra zal verschijnen, onder den titel van *Vote Universel.* Het zal van eene uiterst demokratische kleur zijn.

— Dezer dagen gebruikte Lodewijk Napoleon het middagmaal bij zijn nicht te Enghien. Van daar incognito per spoortrein willende vertrekken, begaf hij zich eerst naar eene kleine aan den weg gelegen herberg, waar de beeldtenis van keizer Napoleon op een uithangbord geschilderd was, om bij den eigenaar, een korporaal van de oude garde, iets te gebruiken.

De hoogbejaarde korporaal was diep ontroerd en verblijd bij dat bezoek van den neef zijns Keizers. Hij verhaalde van zijne veldtogten, liet de oude, als een heiligdom bewaarde uniform zien en sprak er van, hoe menigwerf hij in de onmiddellijke nabijheid van den keizer gestreden had.

Lodewijk Napoleon verliet de herberg, en liet in handen van den ouden man vijf goudstukken, met de beeldtenis des keizers achter.

— Onder andere verbeteringen zal de prefect van politie, de heer Carlier, te Parijs eenige adreskantoren oprigten tot *gratis*-plaatsing voor alle ambachten en bedrijven, ten einde de tallooze oplichtingen tegen te gaan, die daarmede worden bedreven.

— Voor wijlen Z. Eminentie Kardinaal de Latour d'Auvergne zal te Arras een marmeren standbeeld worden opgerigt, als eene welverdiende hulde aan de nagedachtenis van dien vromen prelaat.

— Mgr. Parisis, bisschop van Langres, is definitief tot bisschop van Arras benoemd. Het besluit is reeds door den President der Republiek onderteekend.

— Te Montmartre zijn eenige onruststokers gevat, wegens het zingen van de Marseillaansche marsch en het roepen van: »Hangt ze op, die aristos!" enz.

— Te Vincennes zal eerdaags eene proef gedaan worden met een elektrisch kanon.

— De *Constitutionnel* bevat een zeer heftig artikel tegen den heer Thiers, waarin men o. a. leest: »Wij maken ons al zeer weinig ongerust over het keizerlijk dictatorschap van Lodewijk Napoleon. De Nationale Vergadering zelve toont, door schorsing harer zittingen, dat zij niet meer aan coups d'état gelooft. Maar veel meer zou de meer of min vermomde dictatuur van den heer Thiers, geschraagd door den sabel der in Afrika gediend hebbende generaals, voor Frankrijks toekomst, voor zijne belangen en zijne vrijheid te duchten zijn.

»Wel is waar, de Afrikaansche generaals en de heer Thiers droomen nog niet van een dictatorschap, maar zij hebben het plan van den veldtogt gereed. Hebben zij namelijk zonder verklaringen, tegen de herkiesbaarheid van Lodewijk Napoleon gestemd, het is omdat zij, zegt men, een nieuwen kandidaat hebben voor het voorzitterschap der republiek. Die kandidaat is de Prins van Joinville. Zijn onze narigten juist, dan worden er, zelfs van de zijde zijner broeders, pogingen gedaan, om stemmen voor hem te werven. Men weet wel, dat deze nieuwe kandidaat geene beslissende meerderheid zal verkrijgen, maar hij zal het aantal stemmen, welke Lodewijk Napoleon op zich zou kunnen vereenigen, doen verminderen. En men waant, dat, zoo het gelukte de gematigde partij bij de verkiezing van den President te verdeelen, de tegenwoordige Wetgevende Vergadering zou moeten beslissen over den meer of min inconstitutionnelen aard der stembiljetten, en dat zij dan wel eens den Prins van Joinville tot President der republiek zou kunnen uitroepen.

»In den tijd van minder dan 20 jaren heeft de heer Thiers in Frankrijk reeds twee revolutien bewerkt, waarbij twee monarchien te gronde gegaan zijn, en hij beproeft thans eene derde te bewerken, waarbij ditmaal gewisselijk de maatschappij en de beschaving zouden te gronde gaan."

Dit artikel van den *Constitutionnel*, welks betrekking met het Elysée bekend is, en hetwelk door den eigenaar van dat blad zelven, den heer Dr. Veron, is geschreven en onderteekend, wordt van meer dan gewoon gewigt geacht.

— Laatstleden Vrijdag ochtend hebben te Neuilly zeer belangrijke proefnemingen plaats gehad met de vliegmachine, die door den heer Th. d'Arville is uitgevonden. De *Chronique de Paris* geeft daarvan een uitvoerig verslag en noemt ook de namen van een groot aantal letterkundigen en redacteurs van dagbladen, die deze belangwekkende proeven bijwoonden. De heer d'Arville hief zich loodregt in de lucht, onder de luide toejuichingen van alle aanwezigen.

MADRID, 28 Julij De heer van Vliet, lasthebbende der Hollandsche houders van Spaansche uitgestelde schuld, heeft, op grond dat eene regering de verpligtingen eener schuld, in het buitenland en jegens buitenlanders aangegaan, niet vermag te veranderen zonder de toestemming der regthebbenden, geprotesteerd tegen het ontwerp van schuldregeling, gelijk het door de Cortes is aangenomen.

— Het ministerie heeft aangekondigd, dat het voornemen was in de aanstaande zitting der Cortes eene reeks van wijzigingen in het tarief voor te stellen.

— De koningin heeft zich in statigen optogt naar de kerk van Atocha begeven, om 's Hemels zegeningen en eene gelukkige bevalling af te smeeken.

— 30 Julij. (*Per Telegraaf*). De president van den ministerraad heeft aan de Cortes het schorsen der zitting officieel aangekondigd.

— In Portugal gaat het verkiezingswerk geregeld zijn gang, doch zonder de algemeene belangstelling op te wekken. In eenige kiezersvergaderingen was het zelfs onmogelijk de bureaux zamen te stellen, uithoofde er te weinig leden tegenwoordig waren, die de bij de wet gevorderde belasting betaalden. De commissie gevormd tot onderzoek van het plan omtrent een spoorweg van Lissabon naar Badajoz, had zich reeds vereenigd om hare werkzaamheden te beginnen. De baron de Luz werd tot president en de heer d'Avila tot secretaris dier commissie verkozen.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Augustus. Het Huis der Gemeenten hield zich eergisteren weder bezig met de kwestie, omtrent het al of niet in stand houden van het kristallen paleis. Na de behandeling van eenige plaatselijke ontwerpen werd de vergadering tot des avonds gescheiden.

De avondzitting was gewijd aan de discussie over de tweede lezing van het ontwerp op het bisschoppelijk bestuur der verschillende kerspelen. De heeren Ansley, Newdegate en Frewen verklaarden zich geheel tegen het wetsontwerp. De kanselier der schatkist benevens de *Solicitor-general* verdedigden het; met 45 tegen 31 stemmen werd er tot eene tweede lezing besloten.

— Gisteren werd in het Huis der Gemeenten de *bill* betrekkelijk de kolonien in Nieuw-Zeeland, en die betreffende het bestraten van 's rijks wegen voor de derde maal gelezen. Daarna werd bepaald om, met betrekking tot het wets ontwerp op het bisschoppelijk bestuur der onderscheidene kerspelen, in committé over te gaan.

— Gisteren avond heeft Sir J. Pakington in het Huis der Gemeenten voorgesteld, om wijzigingen in de wet betreffende de suikerregten te brengen. De heer Labouchere heeft dit voorstel bestreden. Het Huis was ten slotte te gering in getal leden, om tot eene beslissing te komen.

— Aanstaanden Maandag zal aan het bureau van buitenl. zaken een kabinets-raad en den daaropvolgenden Donderdag op het paleis van Buckingham een geheime raad worden gehouden.

— Tegen den dag der verkiezingen nam te Limerick de opgewondenheid aldaar toe. De heer Russell scheen onder de Katholijken veel voorstanders te verliezen. De glazen zijn in den nacht van Dingsdag op Woensdag aan stukken geslagen bij sommigen, die weigerden voor den graaf van Arundel te stemmen. Intusschen hadden de autoriteiten de noodige maatregelen van voorzorg genomen, om de rust in de stad te bewaren. Drie eskadrons kavallerie en een geheel regement infanterie, stonden met 400 constables gereed om op den eersten wenk toe te snellen.

Heden verneemt men dat de verkiezing heeft plaats gehad en dat de Katholijke kandidaat, de graaf van Arundel en Surrey is verkozen.

— De hertogin van Orleans en hare beide zonen, de graaf van Parijs en de hertog van Chartres, zijn Woensdag ll. van Edimburgh per spoortrein naar Londen vertrokken.

ITALIE.

De Kardinaal Altieri heeft Rome verlaten. Men zegt, dat Z. Em. met eene diplomatieke zending is belast.

In bijzondere berigten uit Genua wordt gezegd; dat de Sardinische regering besloten heeft eene geheel nieuwe organisatie aan de zeemagt te geven en daarbij de Engelsche inrigtingen tot voorbeeld te nemen. Voorloopig zou een smaldeel onder den admiraal d'Arcalière voor eenige maanden worden uitgerust, en zich te Malta met de Britsche vloot van den admiraal Parker vereenigen, ten einde met deze in de Middellandsche zee te kruissen.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Augustus. In de Kamer van Vertegenwoordigers is eergisteren de discussie hervat over het wets-ontwerp, houdende eene belasting op het gedisteleerd. Het eerste artikel is met 47 tegen 32 stemmen aangenomen.

Gisteren heeft de Kamer de beraadslaging over de artikelen van dit wets-ontwerp ten einde gebragt. De tweede stemming is bepaald op aanstaanden Donderdag.

Een groot aantal leden is reeds ingeschreven, om het woord te voeren over het wets ontwerp betreffende de werken van openbaar nut.

— Men heeft opgemerkt dat op dit oogenblik, behalve Belgie, bijna alle Kamers van Volksvertegenwoordiging in Europa eerlang in vakantie zullen zijn. Weldra gaat ook de vakantie der hoogescholen en atheneën in; de regtbanken en geregtshoven nemen ook spoedig vakantie. Eindelijk zullen nog alleen de bureaux der dagbladen permanent blijven, om dag aan dag aan te kondigen, dat er in de politieke wereld niets omgaat.

— H. M. de Koningin van Spanje heeft den Eerw. kanunnik de Ram, rector der Universiteit te Leuven, benoemd tot Commandeur der orde van Isabella la Catholica.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Augustus.

ONDERTROUWD (1 Aug.): Mr. C. H. Perk met E. L. Bech.

BEVALLEN (31 Julij): G. T. J. Fabius, geb. Canneman, Z. — (1 Aug.): L. C. Jochems, geb. Weyland, D. — S. M. Vallet, geb. Molling, D. — C. W. Loder, geb. Cardinaal, D. — (2 Aug.): J. C. Lub, geb. de Klashorst, Z.

OVERLEDEN (29 Julij): G. C. Cramer, geb. [illegible], 22 j. — (30 Julij): H. M. Overman, geb. Heil, 27 j. - A. C. Holle-beek, 79 j. - G. Klupfel, wed. H. Heer, 72 j. — (31 Julij): F. Wellinghoff, 7 j. - Dr. G. P. D'Ailly. — (1 Aug.): H. Franke, geb. Hermenkamp, 21 j.

Van 28 Julij tot 2 Augustus 1851 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel.	65.	Levenloos aangegeven Zonen	12.
Geborenen	161.	dito dito Dochters	2.
Overledenen	103.	Elders overl. en alhier ingeschreven	7.

Totaal	Gehuwde Paren	1369.	Sedert primo Januarij 1851.
	Geborenen	5192.	
	Alhier overledenen	3865.	
	Elders overl. en alhier ingeschr.	180.	

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 52; 5 pc. 99¼; 1840, 5 pc. 101⅜; Spanje Ard. 5 pc. 15⅝; Binnenl. 3 pc. —; Coupons —; Rom. Leening 75½.

PARIJS, 2 Aug. Fransche 3 pc. 57,35; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 95,80; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2169,25: Belg. 1840, 5 pc. 103; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. 50½; Napels 5 pc. 99,50; Spanje, Buitenl. 3 pc. [illegible] Binnenl. 3 pc. 35½; Holl. 2½ pc. 60½; Piemont, 1834 [illegible] 1849 930; Haïti —,—; Portugal —; Rom. [illegible]

MADRID, 26 Julij. Spanje 3 pc. 36⅛; Ardoins 5 pc. 17⅓; Uitg. Schuld 6 13/16; Coupons 8½.

LONDEN, 2 Aug. Cons. kont. — a —; op tijd 96⅝ a 96¾; Braz. 90 a 92; 1829/39 89 a 91; 1843 — a —; Den. 3 pc. 76 a 78; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuador 3¾ a 4; Gren. 15½ a 16½; Uitgest. 3¾ a 4; Mexico 31 a 31½; Peru 4 pc. 90 a 92; Uitgest. 44 a 44½; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 34¼ a 34¾; 3 pc. 34½ a 35½; Rusl. 1822, 5 pc. 114 a 115; (N.) 4½ pc. 101⅛ a 101⅜; Spanje 5 pc. 21⅛ a 21⅜; 3 pc. 38¼ a 38½; Coupons — a —; Passive 5⅞ a 6⅛; Holl 2½ pc. 59½ a 59¾; 4 pc. 92¾ a 93¼; Venez. 30 a 32; Uitgest. 11½ a 12.

WEENEN, 1 Aug. Met. 4½ pc. 84⅞; 5 pc. 97; Bank-Actien 1242.

BERLIJN, 2 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 88⅝; Loten 119¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94½; Pools. 4 pc. 85½; Loten fl. 200 —; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 85¼.

HAMBURG, 2 Aug. Rusl. Eng. Leen. 106¾; Stiegl. 4 pc. 89¾; Spanje, Ard. 5 pc. 15; Binnenl. 3 pc. 34.

FRANKFORT, 2 Aug. Met. 5 pc. 81¾; 4 pc. 65; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1256; Darmst. Loten fl. 50 82½; id. fl. 25 28½; Badensche Loten fl. 50 —; id fl. 35, 35⅛; Nassausche 26⅜; Holl. 2½ pc. 57⅝, Werk. Sch. 4 pc. 90⅛; Sijndic. 3½ pc. 89½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		2 AUG. 4½ u. gebl.	4 AUG.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	58¾	58 13/16	58⅞	58⅞
Dito Dito	3 »	69½	69 5/16	69⅜	69⅜
Dito Dito	4 »	90 9/16	90½	90⅝	90⅝
Dito Obligatien O. I.	4 »	89½	89⅝		
Amortis. Syndic.	3½ »	90			
Handel-Maatschappij	4½ »		109		
Aand. Rijn-Spoorweg	» »		95½		
Aand. Holl. S. M.	» »				
Obligatien	» »				
Belgie, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »		48⅞		
Dito bij Rotsch en Volksv	» »	48 13/16	49		
Frankrijk, Obligatien	3 »	53 1/16	53⅝		
Spanje bij Ardoin £ 83	5 »	15 13/16	15⅞	15 13/16	
Dito Dito ƒ 510	» »	15⅞	15 15/16		
Dito Onbep. Stukken	» »		15 13/16	15⅞	
Dito	3 »	40	40 1/16	40⅛	
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	35 13/16	35 15/16	36	36
Coup. *Ardoins*	» »	8 5/16	8 5/16	8⅜	
Passive	»				
Fransche Uitgest.	»	6 1/16	6 1/16		
Portugal te Londen 5 pCt. nu	4 »		35⅝	35 3/16	
Dito Dito	» »		34⅝	34 1/16	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	106¾	106¼	106⅞	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	105¼	105¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	95⅛	95⅛		
Dito	4½ »		99¼		
Dito bij *Hope*	4 »	90⅜	90⅞		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	90¼	89⅞	90⅛	89⅞
Dito bij id. 2de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	6 »		101		
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »	67¾	67¾		
Polen, Aand. à fl. 500	» »				
Dito met Lot. ƒ 300	»				
Amerika, Bank-Actiën	»				
Pruissen, Aand met Lot. R. 50	ƒ				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	78¼	78⅛	78 7/16	
Dito	2½ »		39¼		
Dito Nieuwe	2½ »	40⅝	40⅛	40 11/16	
Dito Nieuwe	5 »	82⅜	82¼	82½	82⅜
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »				
Dito	4 »				
Aand. met Loting fl. 500	ƒ		311	312	
Nieuwe dito ƒ 250	»				
Naples, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5 »	92½	92½		
Dito Leening 1843	5 »		90½		
Dito [illegible]	»				
Peru	4½ »		86¾	87	
Mexico	5 »	30⅜	30 5/16	30 7/16	30⅜
Venezuela 6 pCt. nu	4 »				
New Grenada 6 pCt. nu	1½ »				
Ecuador	»	2⅝			
Grieken	5 »				

Polen, Cert. 4 pCt. 80⅜; Louisiana 5 pC.. 98.

Binnenl. fondsen over het geheel zeer vast. Belg. iets beter. Spaansche goed prijshoudend. De overige vreemde fondsen bij eenige omzet in Nieuwe Metall. meest alle op hunne vorige koersen, behalve Portugeesche welke iets aangenamer waren.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt., Prolongatie 2¼ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. ƒ 56⅜		Livorno	2/m. ƒ 39	
„	zigt „ 56⅞		Napels	„ „ 81	
Bordeaux	2/m. „ 55¾		Petersburg	„ „ 1,82½	
„	4/m. „ 56		Weenen	6/w. „ 30	
Madrid	3/m. „ 242,—		Augsburg	„ „ 35¾	
Cadix	„ „ 243,—		Frankfort	„ „ 99¾	
Seville	„ „ 240,—		Hamburg	2/m. „ 35	
Bilbao	„ „ 241,—		„	zigt „ 35¼	
Lissabon	„ „ 41½		Londen	2/m. „ 11,72½	
Porto	„ „ 41½		„	zigt „ 11,80	
Genua	2/m „ 46⅜		Rotterdam	„ ⅛	

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Augustus.

Van de 4400 balen Brazil Koffij, heden in veiling, zijn ca. 2600 balen van 22 tot 23 cts. verkocht, zijnde ½ cent boven de getaxeerde waarde.

GRAANMARKT.

Tarwe bij gerijven als voren: 130, 131 ℔ b. Poolsche ƒ290, 293; 134 ℔ Kleefsche ƒ 270; 127 ℔ Gelderse ƒ235; 125 ℔ Zeeuws. ƒ237; 127 ℔ b. Pools. ƒ 265.

Rogge tot vorige prijzen met redelijken handel verkocht in entrepot: 123 ℔ Pruiss. ƒ 164 in cons. 123. 127 ℔ Pruiss. ƒ 172, 184, 120 ℔ Odessa ƒ 162; 123 ℔ Munsters ƒ 168; 115 ℔ Gedroogde ƒ 145, 121 ℔ Pruiss. ƒ 168.

Garst in een doen: N. Zeeuws. Winter ƒ188.

Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 117 ℔ Holsteins. ƒ177.

Koolzaad. N. Betuwsch 52; Brielsch 52½ £. Op 9 vaten Olie dadelijk 56; in Sept. 55; Oct. en Nov. 55½ £. *Lijnzaad* flaauw; 112 ℔ Pernau ƒ290. *Raapolie* op 6/w. ƒ 32½; Vliegend ƒ 31½, ¾; 1°. Mei ek. ƒ 33½, ¾; Sept. ƒ 31¼, ⅞; Oct. ƒ 32¼, ½; Nov. ƒ 33½, ¾; Dec. ƒ 32¼, ⅞. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 34; Vliegend ƒ 33, ¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 36¼. Vliegend ƒ 35¼.

LEIDEN, 2 Aug. Boter van ƒ 27 tot 31 pr. vierde vat; Tarwe ƒ8,00 tot 8,20; Rogge ƒ 5,70 tot 6,20; Gerst ƒ 4,20 tot 4,30; Haver ƒ3,60 tot 4,00; Paardeboonen ƒ5,20 tot ƒ5,30; Duivenboonen ƒ5,50 tot 6,00; Koolzaad ƒ 9,50 tot ƒ9,80, het Ned. Mud.

LONDEN, 1 Aug. *Ruwe Suiker.* Heden namiddag waren de houders van Mauritius fermer. Drie ladingen Havana zijn gedaan tot 21 a 21 s. 6 d. voor N°. 11½ a 12½. Een dito bruin Fernambuck in zakken tot 17 s. Een dito Bahia tot 17 s. 6 d. en eene gemengde lading tot 18 s. 3 d. Eenige partijen blond Havana zijn uit de hand gedaan tot 25 a 29 s. voor gemeen a fijn. *Geraffineerd.* Er is weinig kooplust voor uitvoer. Hollandsche gestampte gelden 23 s. a 28 s. en Belgische 25 a 26 s.

Koffij. Heden middag was er veel vraag voor consumptie en uitvoer. In veiling maakte men goede prijzen: 5146 z. Costarica, goed a mooi ord. 43 s. 6 d. a 45; *fine, fine ord.* 46 à 51. *Superior* donker 60 s. 6 d. à 65. Goed middel en goed plantage 55 s. 6 d. a 60 en uitschot 43 s. a 43 s. 6 d. Van native Ceylan blijven de prijzen ferm tot 38 a 39 s. naar kwaliteit.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Aug. M. Paicovich, Eris, Santos, l. v. Falmouth. - Wildeboer, Maria, La Rochelle, l. v. Jersey. - J. Gjersöe, Familien, Drammen. - J. Hagensen, Penelope, id.

HELVOET, 2 Aug. J. Goedknegt, Jonge Arie, Lissabon. — 3 Aug. A. Paloquin, Albert, Canton. - J. R. Veenhuizen, Adriana, Arensburg. - J. Munt, Das Vertrauen, Riga.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Aug. H. C. Matz, August, Constantinopel. — 3 Aug. G. Towler, Prince, (s.) Hull. - B. C. Mörck, Lina, Drammen. - G. Larsen, Triton, Tvendestrand.

HELVOET, 2 Aug. H Nielsen, Carolina Christina, Genua. — 3 Aug. H. Rolfe, Feijenoord, (s.) Londen. - T. Molonij, Maese, Hull. - H. J. Bradharing, Wilhelm, Oostzee. - P. Hansen, Meta, id. - C. Petersen, Christian Agaton, Holmstrand.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 5 Junij op [illegible] N.Br., [illegible] W.L. [illegible] Generaal, Kapt. Rijkens, van Rotterdam n. Batavia. — Den 21 Junij, op 7°. 20′ N.Br., 27° 10′ W.L., Australie, Kapt. Tange, van Rotterdam, ll. van New-York naar Batavia.

Kapt. Boeling, van Lieverpool in Helvoet binnen, rapporteert den 31 Julij in de Hoofden gepraaid te hebben de schepen, Lodewijk Antonie, Kapt. van der Meulen, van Amst. n. Batatavia en Udonia, kapt. Tersteeg, van Groningen naar Liverpool.

Kapt. Gatzen, van Liverpool te Zoutkamp binnen rapporteert den 26 Julij op de hoogte van Goudstaart gepraaid te hebben, het schip Hermina Catharina, kapt. Sissing, van Amsterdam naar Triest, aan boord was alles wel.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BALTIMORE, Bremerhaven, Sammij: 8 v. Tabak, 461 z. Quercitron schors, 1 partij Duigen en 1 partij Werkthout, Gebr. Nottebohm; 105 v. Tabak, Mees en Moens; 94 v. Tabak, W. A. Fuchs en Comp; 68 v. dito, S. A. Le Vino en Comp.; 40 v. dito, Bus en de Critter; 601 v. dito, Böninger, Franck en Comp.; te Amsterdam: 28 v. dito, Order.

NEW-YORK, President Schmit, Meijer: 30 v. en 51 b. Koopm. W. Bunge en Comp.; 75 v. Potasch, 23 v. Olie, 100 b Katoen, Gebr. Nottebohm; 198 ps. Fustie, A. F. Ebeling en Comp.; 150 vts. Bloem, M. Varkevisser, 10 b. Tabakstelen, 1 pak, 110 b. Katoen, 300 v. Harst, 12 k. Koopmansch. 11,400 Duigen, 247 ps. Mahoniehout, 10,000 Duigen, 71 vts. Harst, 2 k. Gom, 50 vtjs. Terpentyn, 33 boss. Walvischbaarden, Order.

SCHEEPS-VRACHTEN.

MEMEL, 29 Julij. Naar Holland, ƒ18 voor Tarwe.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Aug. in lading naar:

Keulen	J. Noll Jr., Catharina.
„	J. C. W. Wilson, Coln N°. 4.
Weesel	J. v. d. Poll, Wilhelmina.
Duisburg	H. J. Kamps, Vlijt en Hoop.
Straatsburg	N. Urmetser, Frankfort N°. 7.
Mannheim	B. Buseman, Pauline.
Frankfort en *Coblentz*	W. J. Krom, Frankfort N°. 24.
Ludwigh. en *Heilbron*	J. Noll, de Windhond.
Mainz	J. B. Hartman, Maintz N°. 3.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	G. Koene Niederrein N°. 10.

AMSTERDAM, 1 Augustus vertrokken naar:

Keulen	J. B. Hainlain, Delphin.
Ludwigh. en *Heilbron*	Jh. Ludewig, Concordia.

KEULEN, 1 Augustus in lading naar:

Amsterdam	Kapt Berns	Cölln N°. 11.
Rotterdam	„ Wemmers	„ „ 7.
„	„ H. Hüttner	

Rijnhoogte Keulen 2 Aug. 12 vt. 0 dm.

ADVERTENTIEN.

Uit Menschlievendheid en wezenlijke overtuiging ik iederen Rheumatischen Lijder aan **GOLDBERGER'S KETTINGEN** te gebruiken en zich door vooroordeel daarvan terug te laten houden, ik honderde Patienten die door hen geholpen zijn, op oogenblik word ik weder door F. T. DIJKSTRA, het naburige Marsum, gemagtigd, openlijk te verkla dat hij van eene langdurige, door alle leden heen lijke Ziekte, waarin hij veel verdocterd heeft, bi weinige dagen door zulk eenen Ketting genezen is. was bijna geheel verlamd, kon niet gaan, niet en in *vijf* dagen was hij zoo goed als beter.

LEEUWARDEN, 30 Julij 1851. S. P. POSTMA, *Breedstraat in Leeuwar*

DE ECHTE GOLDBERGER'S KETTINGEN zijn onderstaande Dépôts te verkrijgen voor ƒ1.80 — ƒ2.70 ƒ3.60 — ƒ5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.
Amersfoort, A. H. van Ruyven.
„ Ferd. Meyer.
Akkrum, Pieter K. de Groot.
Almelo, C. Rossmark.
„ R. Steenbergh.
Apeldoorn, Bruno Tideman.
Arnhem, [illegible]
„ R. B. de Roos.
Assen, H. P. A. van Gorcum.
Alkmaar, J. Brongers Gz.
Batavia, S. D. Brandon.
Bergen op Zoom, D. Pouwels.
„ C. H. Veraart.
Bodegrave, J. R. C. E. Schlatman.
Bolsward, S. S. Oosterbaan.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, F. Leblanc.
Breda, Wed. J. Julianus.
Dokkum, A. Schaafsma.
Doetichem, W. J. Raadgeep.
Delft, J. T. Wagner.
Delfzijl, W. C. Keyser.
Deventer, J. Muller.
Doesburg, H. Lebbink.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Enkhuizen, G. Rienderhoff.
Eindhoven, H. Gruithuyzen, Rz.
Franeker, K. Drager.
Gouda, A. Goedfaad.
Gordijk, S. G. Zwart.
Gorinchem, H. Bodery.
Groningen, R. Hartman.
„ J. L Lagro Jr.
„ C. Rikkers.
Goes, C. Vreeke.
's Hage, Sack en C°.
Haarlem, J. Larsen.
„ Wed. de Lange en van Ek.
Harderwijk, Wed. G. T[illegible]
Hindeloopen, David de [illegible]
Heerenveen, G. Overdiep.
„ Gebr. Padberg [illegible]
Harlingen, L. P Mirande
Hoorn, L. B. Ruttenberg
Helmond, A. H. Martin[illegible]
Helvoetsluis, H. G. v. Ste[illegible]
[illegible] Mej. M. Veen[illegible]
Leyden, A Dirks.
Leeuwarden, S. P. Postma
Maastricht, Primavési [illegible]
Meppel, H. J. Gelderman
Medemblik, K. H. Idema.
Middelburg, J. C. Kries.
Monnikendam, P. de Boer
Nijmegen, Gebr. Swemmel[illegible]
Nieuwe Diep, T. Groen.
Paramaribo, D. W. G. Hee[illegible]
Pekel-A, J. F. Feldbrugge
Purmerend, J. S. Veen.
Rotterdam, J. A. Klinger en [illegible]
Roermond, J. J. Romen.
„ P. Hanrath.
Schiedam, Mej. A. B. Roepi[illegible]
Sneek, P. T. Potma.
Thiel, L. Ulfelder.
Utrecht, Ferd. Meijer.
Venlo, C. J. v. Boom (Vade[illegible]
Veendam, S. Savenye.
Vlissingen, A M. Kalbfleis[illegible]
Winschoten, G. Wasman.
Wijk bij Duurstede, Wed. C. Zo[illegible]
Wageningen, W. J. Tibou[illegible]
Zaandijk, P. de Boer.
Zierikzee, C. v. Schaick.
Zutphen, J. H. A. Wansle[illegible]
„ Verkoophuis v. Ulderi[illegible]
Zwolle, A. A. v. d. Kolk.
„ IJ. D. Ulderink.
(1[illegible]

G. B. VAN GOOR te Gouda, debiteert met uitmuntend succes:
De TWEEDE, VERMEERDERDE en VERBETERDE DRUK van

GIRARDIN'S
SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIEKWEZEN

Twee Deelen. Met 160 tusschen den Tekst geplaatste Houtsnee-Figuren. Prijs ƒ9.00.

De leemten van den Eersten Druk zijn in dezen Tweeden niet aanwezig, hij is verrijkt met al de Bela[illegible] wekkende Daadzaken en Vernuftige Theorien, die den Rijkdom der Scheikunde en der Geologie in de jong[illegible] jaren hebben vermeerderd. Geen enkel der menigvuldige, hier behandelde Onderwerpen, dat niet belangr[illegible] wijziging, verbetering en uitbreiding heeft ondergaan; maar inzonderheid zijn het de Werkzaamheden [illegible] Fabrijken, de Toetsing der Handelswaren en Droogerijen, en de Kennis der Verwstoffen, welke de gewigtig[illegible] Uitbreiding en Toevoegsels gekregen hebben. — De jongste Fransche uitgave, die door den Schrijver-zelf met de naauwlettendste zorg werd bearbeid en ongeveer 20 Vellen druks meer bevat, dan die, naar welke [illegible] Eerste Druk bewerkt is, is daarbij ten grondslag gelegd en gevolgd. Even als deze, is onze Uitgave nu [illegible] in Twee Deelen gesplitst, waarvan het eerste de onbewerktuigde Scheikunde, het tweede de Bewerktuig[illegible] Scheikunde bevat. Niet minder dan 180 net bewerkte Houtsnee-Figuren strekken thans tot opheldering [illegible] den Tekst.
(1[illegible]

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.